

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning
Ulf Palmgren

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2025-02-21
Diarienummer: KS 2024/0313

Yttrande – Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete och arbete mot välfärdsbrott

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Österåkers kommun genomfört en granskning av kommunens brottsförebyggande arbete och arbetet mot välfärdsbrott. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen och berörda nämnder säkerställer att det brottsförebyggande arbetet och arbetet mot välfärdsbrott bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är det PwC:s samlade bedömning att kommunstyrelsen och berörda nämnder i allt väsentligt säkerställt att det brottsförebyggande arbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en tillräcklig intern kontroll, men inte helt säkerställt att arbetet mot välfärdsbrott bedrivs på ett sådant sätt.

PwC ser dock att det finns goda förutsättningar framåt vad gäller arbetet mot välfärdsbrott utifrån att en kommunkoncerngemensam handlingsplan mot välfärdsbrott ska tas fram och en ny funktion som ska samordna och leda arbetet mot välfärdsbrott har rekryterats till kommunen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

Som yttrande på granskningen avseende kommunens brottsförebyggande arbete och arbetet med välfärdsbrott överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2025-02-21.

Ärendet

Den första juli 2023 inträdde lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Syftet med lagstiftningen är att säkerställa ett

effektivt och kunskapsbaserat arbetssätt samt ett ansvarstagande för lokal samordning.

Inom kommunsektorn sker en ökning av antalet välfärdsbrott utifrån att kommunen innehar resurser som är intressanta för de kriminella aktörerna att komma åt.

Med utgångspunkt från sin risk- och väsentlighetsanalys för år 2024 har revisorerna beslutat att genomföra en granskning av det brottsförebyggande arbetet och arbetet mot välfärdsbrott.

PwC rekommenderar kommunstyrelsen att:

- **Förtydliga ansvarsfördelningen för det brottsförebyggande arbetet på politisk nivå.**

Kommunstyrelseförvaltningens svar:

Vid nästa revidering av nämndernas reglementen kommer revisorernas förslag att beaktas.

- **Initiera en översyn av, och vid behov revidera, samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten.**

Kommunstyrelseförvaltningens svar:

Med anledning av lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete och den rådande samhällsutvecklingen med ökad organiserad brottslighet finns behov av att initiera en översyn och revidera samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten. Detta arbete påbörjas 2025 och ska vara klart 2026.

- **Säkerställa att kommunstyrelsen får en tillräcklig uppföljning av arbetet med att förebygga och förhindra välfärdsbrottslighet.**

Kommunstyrelseförvaltningens svar:

Kommunens verksamheter ska med utgångspunkt Budget 2025 ha särskilt fokus på välfärdsbrottslighet, bland annat i arbetet med intern kontroll.

Kontrollmoment ska följas upp av respektive nämnd och återrapporteras i verksamhetsberättelser. Utöver det centralt beslutade kontrollmomenten ska nämnderna genomföra en egen risk- och väsentlighetsanalys för att få fram ett antal kontrollmoment som är verksamhetsspecifika inom området oegentligheter, jäv och korruption.

Uppföljning av arbetet kommer ske kontinuerligt genom den nya samordnande rollen på Kommunstyrelseförvaltningens Avdelning för

säkerhet, trygghet och civil beredskap. Säkerhetssamordnaren för arbete mot välfärdsbrottslighet är rekryterad och arbetet pågår.

PwC rekommenderar kommunstyrelsen och berörda nämnder att:

- **Säkerställa att det, som ett underlag till den kommunkoncerngemensamma handlingsplanen mot välfärdsbrott, tas fram årliga nämndspecifika riskanalyser kopplat till risken för välfärdsbrottslighet.**

Kommunstyrelseförvaltningens svar:

Inför framtagningen av och i samband med den koncerngemensamma handlingsplanen mot välfärdsbrott kommer ett antal aktiviteter att genomföras.

- **Inrättande av en process för riskanalyser:** Varje nämnd får ett tydligt uppdrag att genomföra och rapportera riskanalyser. Detta kommer att ske i samverkan med kommunens centrala styrnings- och ledningsfunktion.
- **Utveckla gemensamma riktlinjer och verktyg:** För att säkerställa att riskanalyserna håller hög kvalitet och är jämförbara, kommer gemensamma riktlinjer och verktyg att tas fram under 2025. Detta inkluderar exempel på indikatorer och metodik för riskbedömning.
- **Integrera riskanalysens slutsatser i handlingsplanen:** De nämndspecifika riskanalysernas identifierade åtgärdsbehov och tillhörande aktivitetsplan kommer ligga till grund för prioriteringar och åtgärder i kommunkoncernens gemensamma handlingsplan mot välfärdsbrott och ska vara klar 2025.
- **Säkerställa uppföljning och stöd:** Följa upp genomförandet av riskanalyserna och erbjuda stöd till nämnderna vid behov, exempelvis i form av utbildning eller expertstöd påbörjas under 2025 och ska därefter fortgå löpande

Tidigare beredning

Socialnämnden har behandlat ärendet 2025-02-20, § 2:6.

Vård och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2025-02-18, § 2:8.

Bilagor

1. Protokollsutdrag Socialnämnden 2025-02-20, § 2:6.
2. Protokollsutdrag Vård och omsorgsnämnden 2025-02-18, § 2:8.
3. Missiv 2024-12-16.

4. PwC Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete och arbetet mot välfärdsbrott, 2024-12-11.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Ulf Palmgren
Säkerhetschef

Skickas till
De kommunala revisorerna
PwC
Akt

Verification

Transaction 09222115557541108104

Document

KS 2024_0313-03 Yttrande – Granskning av kommunens
brottsförebyggande arbete och arbete mot vä
407307_1_0
Main document
4 pages
*Initiated on 2025-03-10 10:35:51 CET (+0100) by Patrik
Engberg (PE)*
Finalised on 2025-03-10 13:16:21 CET (+0100)

Initiator

Patrik Engberg (PE)
Österåkers kommun
Company reg. no. 212000-2890
patrik.engberg@osteraker.se

Signatories

Staffan Erlandsson (SE)
Österåker kommun
staffan.erlandsson@osteraker.se
Signed 2025-03-10 10:36:56 CET (+0100)

Ulf Palmgren (UP)
Österåkers kommun
ulf.palmgren@osteraker.se
Signed 2025-03-10 13:16:21 CET (+0100)

This verification was issued by Scrive. Information in italics has been safely verified by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be proven mathematically and independently of Scrive. For your convenience Scrive also provides a service that enables you to automatically verify the document's integrity at: <https://scrive.com/verify>

